

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych**
Symbol kwalifikacji: **SPO.05**
Numer zadania: **03**
Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **120** minut.

SPO.05-03-25.06-SG

EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2025

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2019**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
 - swój numer PESEL*,
 - oznaczenie kwalifikacji,
 - numer zadania,
 - numer stanowiska.
3. KARTĘ OCENY przełącz zespołowi nadzorującemu.
4. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 6 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
5. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
6. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
7. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
8. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
9. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
10. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Na podstawie informacji o osobie podopiecznej* zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dokonaj oceny poziomu samodzielności osoby podopiecznej w wykonywaniu czynności dnia codziennego, wykorzystując zmodyfikowaną skalę Barthel oraz sporządź wykaz zaleceń opiekuńczo-pielęgnacyjnych dla rodziny osoby podopiecznej. U osoby podopiecznej występuje kaszel i wysoka gorączka.

Do opracowania zadania wykorzystaj formularze zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Założ osobie podopiecznej leżącej w łóżku kompres żelowy zimny na obrzęk znajdujący się na przedniej okolicy przedramienia prawego, a następnie zmień poszewkę na poduszce, podkład płócienny i prześcieradło z osobą podopieczną leżącą w łóżku. Nie markuj wykonywania czynności. Traktuj fantom jak osobę podopieczną. Komunikuj się z osobą podopieczną cicho, by nie przeszkadzać innym zdającym.

Przed rozpoczęciem pracy na indywidualnym stanowisku do wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych, zgłoś przez podniesienie ręki Przewodniczącemu Zespołu Nadzorującego gotowość do ich wykonania. Po uzyskaniu zgody przystąp do pracy. Czynności na stanowisku wykonaj w czasie nie dłuższym niż 45 minut. Po upływie tego czasu Przewodniczący ZN przerwie Ci wykonywanie czynności słowami „czas minął” oznaczającymi zakończenie procesu oceny przez Egzaminatora.

Wykorzystaj sprzęt, materiały i środki udostępnione na stanowisku egzaminacyjnym i w magazynie. Po wykonaniu zadania uporządkuj stanowisko pracy. Postępuj zgodnie z procedurami, uwzględniając zasady ergonomii oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Uwaga. Kompres żelowy znajduje się w imitacji zamrażalnika. Na potrzeby egzaminu należy przyjąć, że jest w zamrażalniku około 2 godzin.

Arkusz egzaminacyjny z wypełnioną dokumentacją pozostaw na indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym do pisania.

** Dane osoby podopiecznej i informacje o niej są fikcyjne i zostały przygotowane na potrzeby egzaminu.*

Informacja o osobie podopiecznej

72-letnia pani Ewa Sowa trzy miesiące temu miała częściowo usunięty guz mózgu. Wczesna rehabilitacja nie przyniosła oczekiwanych rezultatów; obecnie u podopiecznej występuje znaczny niedowład połowiczny lewostronny oraz drżenie prawej ręki.

Pani Ewa większość czasu przebywa w łóżku, jest narażona na powstanie odleżyn. Samodzielnie nie zmienia pozycji ciała, ale pomaga podczas jej realizacji.

Jest wychudzona, narzeka na brak apetytu, z pomocą innych osób spożywa niewielkie porcje zalecane w diecie bogatobiałkowej, mało pije. Podopieczna wymaga pomocy przy przesadzaniu na fotel, krzesło czy wózek inwalidzki, którym sama nie jest w stanie się przemieszczać. Mówi z trudem, powoli, krótkimi zdaniami. Zgłasza potrzebę wydalania stolca i moczu, którą realizuje najczęściej w łóżku na basenie lub jest zawożona do WC, gdzie wymaga całkowitej pomocy. Czasami popuszcza mocz, ma zakładane majtki chłonne. Samodzielnie myje twarz oraz czesze włosy. Jest w stanie samodzielnie założyć jedynie luźne podkoszulki wkładane przez głowę. Jest zależna od innych osób podczas kąpieli, mycia głowy, zmiany bielizny pościelowej czy siania łóżka.

Pani Ewa mieszka z mężem na wsi w domu jednorodzinnym. Małżonek niedawno przebył operację przepukliny brzusznej i obecnie nie jest w stanie wykonywać wielu czynności ze względu na zakaz noszenia ciężkich przedmiotów. Systematycznie przygotowuje żonie zlecone przez lekarza leki. Syn mieszka ze swoją rodziną w miejscowości oddalonej o 150 km. Odwiedza rodziców w czasie weekendu i pomaga ojcu w opiece nad matką. Podopieczną często odwiedza przyjaciółka z sąsiedniego domu, z którą czas spędza na wspólnych rozmowach. Pani Ewa cieszy się z tych odwiedzin, ale niekiedy ją męczy. Lubi słuchać arii operowych, chętnie ogląda w TV programy polityczne i informacyjne.

Od dwóch dni u podopiecznej występuje gorączka (39,2 °C - 39,7 °C) i kaszel z odkrztuszaniem śluzowo-ropnej wydzieliny. Skarży się na ból głowy, jest osłabiona, obficie się poci. Lekarz zdiagnozował zapalenie oskrzeli. Zlecił przyjmowanie doustnie antybiotyku, leku wykrztusznego, leku przeciwgorączkowego oraz leżenie w łóżku. Przed wizytą lekarza pani Ewa uderzyła prawą kończyną górną w stojącą przy łóżku szafkę. Lekarz zaobserwował narastający obrzęk na okolicy przedniej prawego przedramienia. Zlecił zakładanie przez 3 dni, raz dziennie kompresu żelowego zimnego na obrzęk i utrzymywane go przez 20 minut.

Mąż zaniepokojony jest występującymi u żony kaszlem i gorączką. Poprosił opiekunkę o wskazówki dotyczące opieki nad żoną.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenię podlegać będą 2 rezultaty:

- karta oceny poziomu samodzielności osoby podopiecznej w wykonywaniu czynności dnia codziennego wg zmodyfikowanej skali Barthel,
- wykaz zaleceń opiekuńczo-pielęgnacyjnych dla rodziny osoby podopiecznej, u której występuje wilgotny kaszel i wysoka gorączka

oraz

przebieg założenia osobie podopiecznej leżącej w łóżku kompresu żelowego zimnego na obrzęk przedniej okolicy przedramienia prawego oraz zmiany poszewki na poduszce, podkładu płóciennego i prześcieradła z osobą podopieczną leżącą w łóżku.

**Karta oceny samodzielności osoby podopiecznej
w wykonywaniu czynności dnia codziennego wg zmodyfikowanej skali Barthel**

Lp.	Czynności oceniane u osoby podopiecznej	Wynik oceny*
1.	Spożywanie posiłków: 0 - nie jest w stanie samodzielnie spożywać posiłków 5 - potrzebuje pomocy w krojeniu, smarowaniu masłem, itp. lub wymaga zmodyfikowanej diety 10 - samodzielna, niezależna	
2.	Przemieszczanie się (z łóżka na krzesło/wózek i z powrotem, siadanie): 0 - nie jest w stanie, nie zachowuje równowagi przy siedzeniu 5 - wymaga pomocy fizycznej (jednej lub dwóch osób) 10 - wymaga pomocy słownej 15 - samodzielna	
3.	Utrzymywanie higieny osobistej (mycie twarzy, czesanie się): 0 - zależna od pomocy innych osób 5 - niezależna od pomocy innych osób	
4.	Korzystanie z toalety/WC: 0 - całkowicie zależna od innych lub nie korzysta z WC 5 - potrzebuje pomocy, ale pewne czynności może wykonać sama 10 - jest samodzielna (zdejmowanie, zakładanie pieluchomajtek, ubieranie się, podcieranie się)	
5.	Mycie, kąpiel całego ciała: 0 - zależna od innych osób 5 - niezależna od innych osób	
6.	Poruszanie się po powierzchniach płaskich: 0 - nie porusza się lub porusza się na odległość < 50 m 5 - samodzielnie porusza się na wózku > 50 m (wliczając zakręty) 10 - chodzi z pomocą (słowną lub fizyczną) jednej osoby > 50 m 15 - niezależna, ale podczas pokonywania dystansu > 50 m może potrzebować pewnej pomocy np. laski	
7.	Wchodzenie i schodzenie po schodach: 0 - nie jest w stanie 5 - potrzebuje pomocy (słownej lub fizycznej) 10 - samodzielna	
8.	Ubieranie się i rozbieranie: 0- całkowicie zależna od innych osób 5 - potrzebuje pomocy, ale może wykonywać część czynności bez pomocy 10 - niezależna (zapinanie guzików, zamka, sznurowadeł)	
9.	Kontrolowanie stolca/zwieracza odbytu: 0 - nie panuje nad oddawaniem stolca (lub potrzebuje lewatyw) 5 - czasami popuszcza (zdarzenia przypadkowe) 10 - panuje (utrzymuje stolec)	
10.	Kontrolowanie moczu/zwieracza pęcherza moczowego: 0 - nie panuje nad oddawaniem moczu lub jest cewnikowana 5 - czasami popuszcza (zdarzenia przypadkowe) 10 - panuje (utrzymuje mocz)	
Łączna liczba punktów (wynik oceny) **		

* należy wpisać wartość punktową przypisaną wybranej możliwości

**należy wpisać uzyskaną sumę punktów z poz. 1-10

Interpretacja wyniku oceny:

86-100 pkt. – stan osoby podopiecznej **lekki**

21-85 pkt. – stan osoby podopiecznej **średnio ciężki**

0-20 pkt. – stan osoby podopiecznej **bardzo ciężki**

Stan osoby podopiecznej (słownie)

**Wykaz zaleceń opiekuńczo-pielęgnacyjnych dla rodziny osoby podopiecznej,
u której występuje wilgotny kaszel i wysoka gorączka**

Zalecenia opiekuńczo-pielęgnacyjne dla rodziny osoby podopiecznej, u której występuje wilgotny kaszel	Zalecenia opiekuńczo-pielęgnacyjne dla rodziny osoby podopiecznej, u której występuje wysoka gorączka

**Wykaz zaleceń opiekuńczo-pielęgnacyjnych dla rodziny osoby podopiecznej,
u której występuje wilgotny kaszel i wysoka gorączka**

Zalecenia opiekuńczo-pielęgnacyjne dla rodziny osoby podopiecznej, u której występuje wilgotny kaszel	Zalecenia opiekuńczo-pielęgnacyjne dla rodziny osoby podopiecznej, u której występuje wysoka gorączka